

Predikan i Kyrkhults kyrka 2011 av Tobias Bäckström

17 sönd. efter tref.

”Rik inför Gud”

Pred 12:1-7

1 Joh 4:16-21

Luk 16:19-31

Ps: 206, 583, 395, 15

”Man lever bara en gång” är en fras som man ibland hör. Och med det som motivering så ska man renovera sin bostad, ut och resa och självförverkliga sig på olika sätt. Den ökade stress som vi upplever idag har sällan med våra yrkesarbeten att göra. Det är mer och mer så att det är på fritiden som det ska pressas in allt mer. Och orsaken är alltså att man lever ju bara en gång, då måste tiden tas till vara maximalt, den får inte gå till spillo.

Många lever alltså som om det bara fanns detta livet och inte mer. Det finns kanske även de av oss som gör det? Även om vi tror att det finns en fortsättning efter döden, lever vi i praktiken efter detta? Det är här och nu som gäller, även för oss kristna blir detta mer och mer tydligt.

Jag skulle vilja säga att det är detta som kännetecknar den rike mannen. Det viktiga är nog inte att han var rik. Det finns fler rika i evangelierna som Jesus inte kritiserar. Men den här mannen levde som om detta livet var det enda och som om det inte fanns någon fortsättning. Ändå så skulle han nog svara ja på frågan om det han trodde på ett liv efter döden.

Intellektuellt så trodde han det nog men inte i praktiken.

Han klädde sig i purpur och fint linne, de dyraste kläderna som fanns att få tag på. Han levde i fest och glans var dag. Det gällde alltså att få ut maximalt av livet, att inte missa något. Och Jesus säger också: ”du fick ut ditt goda medan du levde”. På så sätt så lyckades han med sitt mål, att njuta så mycket som möjligt av livet, han fick ut det han ville. Och sen fanns det inte mer att få ut. Han hade förbrukat sitt kapital.

Lasaros är en person som han bara förstrött noterar att han existerar. Han befanns sig på samhällets absoluta botten, på samma nivå som de förvildade hundar som sprang omkring där. Den rike mannen och Lasaros levde i samma samhälle, sida vid sida. Ändå var de så långt ifrån varandra som man bara kan.

Men så dör bägge två. Och under en kort stund så är de helt jämlika. I döden så är vi alla lika. Den rike mannen *kunde* inte ta med sig sitt egyptiska linne eller purpurfärgade kläder. Lasaros *behövde* inte ta med sig sina trasor.

Men efter döden så är det plötsligt ombytta roller. Lasaros blir hämtad av änglarna till platsen vid Abrahams sida. Han får själva hedersplatsen i himmelriket. Den orättvisa som Lasaros fick uppleva på jorden, det onda som han fick ut här, det rättades till i efterhand.

Ondskans problem blir ett verkligt problem om man inte räknar med något liv efter detta. Vi kan ju alla se att det finns en orättvisa och en ondska som inte får sin lösning inom detta livets ramar. Hur kan en god Gud tillåta detta? Ja, ett svar är att Gud tar itu med detta efter döden.

Att det finns mycket orättvist lidande betyder inte att Gud har glömt bort detta. Han glömde inte Lasaros, även om många omkring honom tänkte att han måste vara glömd av Gud.

Men ändå är det inte Lasaros som är huvudperson i den här berättelsen. Det är den rike mannen som är i fokus och som det handlar om. När han hamnar i dödsriket så verkar han inte ha uppfattningen att han hamnat fel, även om han ber om lindring. Han begär inte mycket, bara lite vatten av Lasaros. Men även denna lilla bön avvisas: det går helt enkelt inte: det finns en klyfta mellan Lasaros och honom som ingen kan passera. Budskapet är tydligt: det är här i tiden som det avgörs hur evigheten blir, det finns ett samband mellan våra liv här och nu och sen i evigheten.

Berättelsen går vidare: den rike verkar inte ha varit någon ond människa när allt kommer omkring: han känner omsorg om sina bröder. Om Lasaros, tiggaren som de kände igen från gatan, dök upp livslevande och berättade vad som väntade så skulle de omvända sig i tid, menade han.

Här kommer vi till en angelägen fråga: om man kan övertyga folk genom under och mirakel, varför gör då Gud inte det? Ja, svaret kan ju vara att Gud hade insett att det inte skulle få den effekten som vi kanske trott. Den som begär tecken för att tro, kommer aldrig bli nöjd. Då måste det till ständigt nya tecken, nya under och mirakel för att uppehålla tron. Eller så skruvar man hela tiden upp bevisbördan på Gud, det finns ju inget under som inte kan ha en naturlig förklaring.

De har Mose och profeterna, sa Abraham. Det som vi behöver för att leva ett liv i omvändelse: det finns redan inom räckhåll. Vi har Ordet, vi har kyrkan och sakramenten. Otron som söker bevis, bär på ett motstånd mot det som Gud faktiskt erbjuder. Men det som krävs för att komma till tro finns hela tiden i vår närhet.

Efter döden så avslöjas det vem som egentligen var fattig och vem som den rik. Lasaros bar genom sin tro, på en inre rikedom. En rikedom som den rike mannen saknade. Han levde ett liv i tiden utan Gud, och då blev konsekvenserna av det en evighet utan Gud.

Lasaros var fattig i materiellt avseende, men han levde nära Gud.

Jag tänker på ett ställe där Jesus säger: ”de fattiga har ni alltid ibland er, men mig har ni inte alltid”. Kanske var det en vink om att när han inte längre finns ibland oss, så är han närvarande i den fattige. Han som utblottade sig själv och antog tjänaregestalt när han kom till oss. Kristus är särskilt närvarande på tre olika sätt. Han är närvarande i sin kyrka, i nattvardens bröd och vin och han är närvarande i den fattige.